

6. ทําการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพก่อนการทดลองของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่าที (t-test) ซึ่งปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพก่อนการทดลองไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. แบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ

แบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาจากแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ (Vocational Awareness Index) ของลอเรนซ์ อี เคอร์รี่ (Currie, 1974)

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับการตระหนักรู้ในอาชีพ จำนวน 60 ข้อ ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ 6 ด้าน คือ ด้านสังคม-เศรษฐกิจ ด้านสภาพครอบครัว ด้านชุมชนสิ่งแวดล้อม ด้านการศึกษา ด้านเพศ และด้านสภาพร่างกาย ในแต่ละด้านประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ ซึ่งในแต่ละด้านจะมีข้อความที่เป็นบวกและลบ

ด้านสังคม-เศรษฐกิจ เป็นการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของงานอาชีพซึ่งมีผลต่อเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตในสังคม

ด้านสภาพครอบครัว เป็นการตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลในครอบครัวและงานที่บุคคลในครอบครัวทําอยู่ทําให้ได้เรียนรู้เรื่องงานอาชีพ

ด้านชุมชนสิ่งแวดล้อม เป็นการตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับเพื่อน เพื่อนบ้าน งานที่เพื่อนบ้านหรือบุคคลในชุมชนทําอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมในชุมชนสื่อมวลชนต่าง ๆ ทําให้ได้เรียนรู้เรื่องงานอาชีพ

ด้านการศึกษา เป็นการตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการศึกษา การมีความรู้พิเศษ การศึกษาเพิ่มเติม และการฝึกฝนทักษะในงานอาชีพ จะช่วยให้บุคคลมีงานทํา มีความก้าวหน้าในการทำงานและการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นจะช่วยให้มีโอกาสดังงานทําเพิ่มขึ้น

ด้านเพศ เป็นการตระหนักรู้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับงาน ในเรื่องความแตกต่างของเพศกับโอกาสที่จะได้งานทํา ลักษณะงานที่เหมาะสมกับเพศ ความรับผิดชอบและความสามารถ

งานการทำงาน

ด้านสภาพร่างกาย เป็นการตระหนักรู้ถึงบุคลิกลักษณะ รูปร่าง กับความเหมาะสมในงานอาชีพและความสำคัญของการมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ การมีสมรรถภาพทางกายที่ดี การมีอวัยวะที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีการทำงานที่ประสานกันดี จะช่วยให้มีโอกาสดำเนินงานเพิ่มขึ้นและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิธีการตอบ

ผู้ตอบแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพจะตอบข้อความโดยทาบเครื่องหมาย / ลงในช่อง "เห็นด้วย" หรือ "ไม่เห็นด้วย" ช่องใดช่องหนึ่งในแต่ละข้อ

การให้คะแนน

ข้อความที่เป็นด้านบวก ถ้าผู้ตอบตอบว่า "เห็นด้วย" จะได้ 1 คะแนน แต่ถ้าผู้ตอบตอบว่า "ไม่เห็นด้วย" จะได้ 0 คะแนน ซึ่งได้แก่ข้อ 1-2, 4, 6, 8-9, 12-14, 16-17, 20-23, 25-26, 28-29, 31, 34-35, 37, 39, 41-42, 45-48, 50-51, 53, 55-56, 60

ข้อความที่เป็นด้านลบ ถ้าผู้ตอบตอบว่า "ไม่เห็นด้วย" จะได้ 1 คะแนน แต่ถ้าผู้ตอบตอบว่า "เห็นด้วย" จะได้ 0 คะแนน ซึ่งได้แก่ข้อ 3, 5, 7, 10-11, 15, 18-19, 24, 27, 30, 32-33, 36, 38, 40, 43-44, 49, 52, 54, 57-59

คุณภาพของเครื่องมือ

เคอร์รี่ (Currie, 1975) ได้หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพโดยวิธีทดสอบซ้ำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาจำนวน 30 คน ซึ่งเว้นระยะในการทดสอบระหว่างครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2 เป็นเวลา 2 สัปดาห์ และคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจทั้งฉบับเท่ากับ .64

คำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน (Coefficient of Internal consistency) โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-21) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจทั้งฉบับเท่ากับ .81

คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพกับคะแนนที่ได้จากแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพมาตรฐานวัดทัศนคติ (Career Maturity Inventory Attitude Scale) ที่สร้างโดยจอร์น โอ ไครสต์ เพื่อหาความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) กับเด็กนักเรียนมัธยมจำนวน 370 คน ซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ

1. แปลข้อความของแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ และตัดข้อความในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ (ผิวดำ-ผิวขาว) ของต้นฉบับออกเนื่องจากไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาการปรึกษา 3 ท่าน (ตั้งรายชื่อในภาคผนวก จ.) ตรวจสอบสำนวนภาษา นำความคิดเห็นที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบ้านท้ายน้ำ อ.โพทะเล จ.พิจิตร จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบทางด้านภาษา การสื่อความหมาย ความเข้าใจร่วมกับผู้วิจัยเป็นรายชื่อ

3. นำแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิธรรมสุวัฒน์ อ.โพทะเล จ.พิจิตร จำนวน 100 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายชื่อ โดยใช้กลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำร้อยละ 27 นำข้อความที่มีอำนาจจำแนกต่ำกว่า 0.29 มาปรับปรุงสำนวนภาษา โดยเพิ่มข้อกระทงเป็น 2 สำนวนภาษาแต่มีความหมายคงเดิม แล้วนำข้อกระทงสำนวนภาษาใหม่ร่วมกับข้อกระทงเดิมไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโพธิธรรมสุวัฒน์ที่ยังไม่ได้ทำแบบสำรวจจำนวน 60 คนอีกครั้ง แล้วคัดเลือกข้อความที่มีอำนาจจำแนกเกิน 0.29 มาใช้

4. วิเคราะห์ค่าความเที่ยงโดยใช้สูตร คูเตอร์ ริชาร์ดสัน (KR-21) ด้วยการนำแบบสำรวจไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อย "โสภณวิทยาคาร" อ.โพทะเล จ.พิจิตร จำนวน 48 คน ได้ค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.83

5. วิเคราะห์ความตรง

5.1 นำแบบสำรวจมาหาความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) โดยนำแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ และแบบวัดวุฒิภาวะทางอาชีพมาตรฐานวัดทัศนคติที่สร้างโดยจอห์น โอ ไครสต์ แปลและตัดแปลงโดย รองศาสตราจารย์ ดร.พรธรรม ทรัพย์ประภา

ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อยๆ จำนวน 48 คน และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนทั้ง 2 ฉบับโดยใช้สูตรของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.86 และเมื่อทดสอบความมีนัยสำคัญโดยใช้ค่าที่ (t-test) พบว่า มีสหสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	r	t
คะแนนจากการตอบแบบสำรวจการตระหนักรู้ ในอาชีพกับคะแนนจากการตอบแบบวัดคุณลักษณะ ทางอาชีพมาตรฐานวัดทัศนคติ	0.86	11.43**

** $p < .01$ ($t_{47} = 2.690$)

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับแบบวัดคุณลักษณะทางอาชีพ

5.2. นำแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพไปทดสอบกับนักเรียนโรงเรียนชุมชนบ้านทุ่งน้อย 3 ระดับ คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 48, 33 และ 31 คน ตามลำดับ และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพระหว่างนักเรียนทั้ง 3 ระดับ โดยการทดสอบค่าที่ (t-test) ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้
ในอาชีพ ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ของนักเรียนทั้ง 3 ระดับ

ตัวแปร	ม.1		ม.2		t-test	ม.2		ม.3		t-test	ม.1		ม.3		t-test		
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		$\bar{X}$	S.D
การตระหนักรู้ ในอาชีพ	41.40	8.35	46.00	4.76	3.19 [‡]	46.00	4.76	49.48	3.04	3.44 [‡]	41.40	8.35	49.48	3.04	6.11 [‡]		

* $P < .05$ ($t_{77} = 1.669$) , * $P < .05$ ($t_{55} = 1.674$) , * $P < .05$ ($t_{64} = 1.670$)

ซึ่งจากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพด้วยการทดสอบค่าที(t-test) พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพระหว่างนักเรียนทั้ง 3 ระดับคือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนการตระหนักรู้มากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพมากกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งกล่าวได้ว่าแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพสามารถจำแนกนักเรียนทั้ง 3 ระดับได้ แสดงให้เห็นว่าแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพมีความตรงตามโครงสร้าง

2. กิจกรรมในการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาโครงสร้างของกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มตามแนวคิดของบุชเชอร์ (Butcher, 1982) พร้อมทั้งศึกษาค้นคว้า ตำรา เอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม แล้วนำมาจัดกิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการปรึกษา โดยนำมาปรับปรุงขั้นตอน วิธีการและเวลาให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมุ่งเน้นที่การมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสมาชิกในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึกและช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนากิจกรรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการตระหนักรู้ในอาชีพ พัฒนาการด้านอาชีพ และการศึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
2. ศึกษาเอกสารและตำราในการจัดกิจกรรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
3. กำหนดกิจกรรมที่ใช้ในกระบวนการศึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยแต่ละกิจกรรมกำหนดวัตถุประสงค์ ระยะเวลาและวิธีดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย คือสมาชิกมีการตระหนักรู้ในอาชีพเพิ่มขึ้น

กิจกรรมการศึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น มีทั้งหมด 12 กิจกรรม ประกอบด้วยโครงสร้างของการตระหนักรู้ในอาชีพ 3 ประการ คือ

1. การตระหนักรู้ในตนเอง คือการรับรู้และเข้าใจตนเองเกี่ยวกับลักษณะเด่น ความสามารถ ความสนใจและค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพ
2. การตระหนักรู้ในโลกของงาน คือ การได้รู้รายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะของงานอาชีพ ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับอาชีพและความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับวิถีชีวิต
3. การตระหนักในการวางโครงการอาชีพ คือ ตระหนักถึงความสำคัญของการวางโครงการอาชีพในอนาคต หรือตระหนักว่าตนจะต้องวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ

โดยกิจกรรมแต่ละกิจกรรมได้กำหนดหัวข้อกิจกรรม วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินการ ซึ่งครอบคลุมโครงสร้างของการตระหนักรู้ในอาชีพ ทั้ง 3 ประการ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 แสดงโครงสร้างของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

การตระหนักรู้ ในอาชีพ	หัวข้อการปรึกษาเชิง จิตวิทยาทางอาชีพ แบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
การตระหนัก รู้ในตนเอง	การสร้างความคุ้นเคย	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกรู้และเข้าใจจุดมุ่งหมายบทบาทหน้าที่ของตนในกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม - เพื่อให้สมาชิกรู้จักและคุ้นเคยกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการต่อชิ้นส่วนของหัวใจและการแนะนำเพื่อนสมาชิก - ผู้นำกลุ่มชี้แจงวัตถุประสงค์บทบาทและหน้าที่ของสมาชิกในการเข้าร่วมกลุ่ม
	สำรวจตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่นของตนเอง - เพื่อให้สมาชิกนำความรู้เกี่ยวกับลักษณะที่เป็นจุดเด่นไปสัมพันธ์กับอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกสำรวจคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่นของตนเองและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจุดเด่นของแต่ละคนกับความสัมพันธ์ในอาชีพ
	ฉันทิคติอะไร	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจความต้องการของตนเอง - เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจค่านิยมในอาชีพของตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - ทานแบบสำรวจค่านิยมในอาชีพ - สมาชิกร่วมกันอภิปรายผลจากการสำรวจค่านิยมและแสดงความคิดเห็นถึงค่านิยมกับงาน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การตระหนักรู้ในอาชีพ	หัวข้อการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	ฉันเก่งอะไร	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกสำรวจตนเองในด้านการศึกษา - เพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับอาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกสำรวจตนเองในด้านการศึกษาและร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความสามารถทางการศึกษากับอาชีพ
การตระหนักรู้ในโลกของงาน	อาชีพนั้นสำคัญไฉน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกตระหนักว่าตนเองจะต้องประกอบอาชีพในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาภาพการประกอบอาชีพต่างๆ - สมาชิกร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการที่ตนเองจะต้องประกอบอาชีพในอนาคต
	ครอบครัวของฉัน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะอาชีพจากการประกอบอาชีพของคนในครอบครัว 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นความรู้สึที่มีต่ออาชีพที่คนในครอบครัวทำอยู่
	อาชีพในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - เพื่อให้สมาชิกเข้าใจลักษณะอาชีพที่มีอยู่ในชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - สมาชิกร่วมกันสำรวจอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนและสำรวจว่าตนเองสนใจอาชีพใดในชุมชน - สมาชิกร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น-ความรู้สึที่มีต่ออาชีพที่ตนเองสนใจ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การตระหนัก รู้ในอาชีพ	หัวข้อการปรึกษาเชิง จิตวิทยาทางอาชีพ แบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	เขากำหนดอะไรบ้าง	- เพื่อให้สมาชิกเข้าใจถึง คุณสมบัติของบุคคลที่มีความ สัมพันธ์กับการประกอบ อาชีพ	- สมาชิกศึกษาเอกสาร "ประ ภาศรีรับสมัครงาน" ประเภท ต่างๆ พร้อมทั้งร่วมกันอภิ- ปรายแสดงความคิดเห็น เกี่ยว กับคุณสมบัติต่างๆ ที่เป็นเงื่อนไข ในการประกอบอาชีพนั้นๆ
การตระหนัก ในการวาง โครงการ อาชีพ	ทางเลือก	- เพื่อให้สมาชิกตระหนักถึง ความสำคัญของการวาง แผนการศึกษา เพื่อประ กอบอาชีพ	- สมาชิกอ่านบทความเรื่อง "ทางเลือก" และอภิปราย ถึงความสำคัญของการวาง แผนการศึกษา เพื่อประกอบ อาชีพ
	คิดก่อนเลือก	- เพื่อให้สมาชิกทราบคุณ สมบัติซึ่งเป็นองค์ประกอบ ของอาชีพแต่ละอาชีพ - เพื่อให้สมาชิกสำรวจคุณ สมบัติของตนเองกับอาชีพ ที่สนใจ	- สมาชิกร่วมกันอภิปรายแสดง ความคิดเห็นถึงคุณสมบัติของ แต่ละคนกับความเหมาะสม ในอาชีพที่สนใจ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การตระหนัก รู้ในอาชีพ	หัวข้อการปรึกษาเชิง จิตวิทยาทางอาชีพ แบบกลุ่ม	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
	จะไปทางไหน	- เพื่อให้สมาชิกตระหนักว่า ตนเองจะต้องมีการวาง โครงการอาชีพในอนาคต	- สมาชิกจินตนาการถึงภาพของ ตนเองหลังจากเรียนจนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 พร้อมทั้ง เล่าให้เพื่อนสมาชิกฟังว่าจะ ไปทำอะไรที่ไหนหรือเรียนต่อ อะไรที่ไหน - สมาชิกร่วมกันแสดงความคิด เห็นถึงความสำคัญของการ วางแผนชีวิต
	จุดมุ่งหมาย	- เพื่อให้สมาชิกเริ่มคิดวาง แนวทางในการศึกษาต่อ และโครงการอาชีพ	- สมาชิกวางเป้าหมายเกี่ยวกับ อาชีพ และร่วมกันอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนวทางเพื่อให้บรรลุ เป้าหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะก่อนการทดลอง

เตรียมสถานที่และอุปกรณ์ในการทดลอง โดยทำหนังสือขออนุญาตอาจารย์ใหญ่
โรงเรียนโพธิ์โพธิ์งามวิทยาคม เพื่อขอใช้สถานที่และนักเรียนในการวิจัย

ระยะทดลอง

1. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) ด้วยแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพกับกลุ่มประชากร และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมดังกล่าวแล้วข้างต้น

2. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มในวันเวลาที่กำหนดคือสัปดาห์ละ 2 วัน (จันทร์และศุกร์) ครั้งละ 1 ชั่วโมงระหว่างเวลา 15.10-16.10 น. ตั้งแต่วันที่ 13 ธันวาคม 2536 ถึง วันที่ 24 มกราคม 2537 ณ ห้องแนะแนวโรงเรียนโพธิ์ทรงามวิทยาคม รวม 12 ครั้ง

กลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มและมีรูปแบบการดำเนินการในการเข้ากลุ่มแต่ละครั้งดังนี้

1. ผู้นำกลุ่มชี้แจงหัวข้อกิจกรรมและอธิบายกิจกรรมในแต่ละครั้ง
2. สมาชิกกลุ่มร่วมกิจกรรม
3. สมาชิกร่วมอภิปรายแสดงความรู้สึกรวมทั้งความคิดเห็นให้ข้อมูลย้อนกลับหรือซักถามปัญหา โดยมีผู้นำกลุ่มทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กัน
4. สมาชิกและผู้นำกลุ่มร่วมกันสรุปผลและข้อคิดที่ได้จากการเข้ากลุ่มแต่ละครั้ง
5. ผู้นำกลุ่มนัดหมายการพบกันอีกครั้งต่อไป

กลุ่มควบคุม เป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือโดยวิธีใด ๆ สมาชิกสามารถที่จะใช้เวลาที่กำหนดในการอ่านหนังสือ ค้นคว้า ทำการบ้านในห้องสมุดหรือปรึกษาหารือกันในเรื่องต่างๆ อย่างอิสระโดยผู้วิจัยให้สมาชิกทุกคนลงชื่อเวลามาและกลับทั้ง 12 ครั้ง

3. ทำการทดสอบหลังทดลอง (Posttest) เมื่อการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มสิ้นสุดลง ให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพอีกครั้งหนึ่ง

4. เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบคะแนนจากแบบสำรวจการตระหนักรู้ในอาชีพ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพจากการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการตระหนักรู้ในอาชีพระหว่างคะแนนก่อนการทดลองและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยการทดสอบค่าที (t-test)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 1 วันจันทร์ที่ 13 ธ.ค. 2536 15.10-16.10 น.</p>	<p>วันนี้เป็นการพบกับสมาชิกกลุ่มเป็นครั้งแรก ผู้วิจัยได้ทักทายสมาชิกทุกคนและได้กล่าวแนะนำตนเองกับกลุ่มและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามเกี่ยวกับประวัติ-เรื่องส่วนตัวของผู้วิจัยจนสมาชิกพอใจแล้ว ผู้วิจัยจึงได้เริ่มกิจกรรมการสร้างความคุ้นเคย โดยการอธิบายถึงวิธีการและขั้นตอนจนสมาชิกเข้าใจ จึงให้สมาชิกเริ่มกิจกรรม ได้สังเกตเห็นว่าสมาชิกต่างให้ความร่วมมือดีเมื่อต่อรูปดวงใจได้แล้วสมาชิกก็แยกคู่ของตนออกไปซักถามข้อมูลของกันและกัน จนกระทั่งหมดเวลาที่ผู้วิจัยกำหนดให้ (ประมาณ 10 นาที) ผู้วิจัยจึงกล่าวกับสมาชิกว่าคู่ใดพร้อมที่จะรายงานให้เพื่อนๆ ในกลุ่มได้ทราบก็ขอเชิญ ต่อจากนั้นสมาชิกก็เริ่มรายงานข้อมูลของเพื่อนที่ตนเองไปซักถามมาให้สมาชิกในกลุ่มรับฟังจนหมดทุกคู่ ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายว่าจากการที่เราได้รับฟังข้อมูลส่วนตัวของเพื่อนสมาชิกแล้วทำให้เราได้ข้อคิดหรือมีสิ่งใดเกิดขึ้นกับเราบ้างหรือไม่ สมาชิกร่วมกันอภิปรายสรุปได้ว่า ทำให้เรารู้จักเพื่อนเพิ่มมากขึ้น ทำให้รู้สึกสนิทกันเพิ่มขึ้นกล้าที่จะเข้าไปทักทายกับเพื่อนมากขึ้น</p> <p>จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำความเข้าใจกับสมาชิกถึงวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่ม การปฏิบัติตนของสมาชิกในกลุ่ม โดยเน้นถึงการให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน การให้ความร่วมมือกันระหว่างสมาชิกด้วยตนเอง</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 1. สมาชิกได้ทำความเข้าใจและ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>สร้างความคุ้นเคยซึ่งกันและกัน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมเป็นอย่างดี กล่าวที่พูดคุย และแสดงความคิดเห็นต่อกลุ่ม กล่าวที่เปิดเผยตนเองให้กับเพื่อนสมาชิกได้รับทราบ เข้าใจวัตถุประสงค์และ การปฏิบัติตนในกระบวนการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม</p>
<p>ครั้งที่ 2 วันศุกร์ที่ 17 ธ.ค. 2536 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยกล่าวทักทายสมาชิกในเรื่องต่างๆ ไป และได้ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมอยากรู้จักเพื่อนให้มากกว่านี้ อยากถามว่าแต่ละคนมีคติเตือนใจอย่างไร" ผู้วิจัยจึงได้เปิดโอกาสให้สมาชิกที่พร้อมจะบอกเล่าถึงคติเตือนใจของตนเองให้เพื่อนฟัง สมาชิกส่วนใหญ่ยังไม่ยอมออก ผู้ที่ถามจึงบอกว่าจะฟังของเราก่อนคติเตือนใจของเราคือ "ทําให้ดีที่สุด" (มีเสียงฮือจากเพื่อนสมาชิก) สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่าคติของเราคือ "ความพยายามคือความสำเร็จ" สมาชิกคนอื่นๆ บอกว่ายังไม่ออกถ้าไม่ออกแล้วจะบอก หลังจากนั้นผู้วิจัยจึงได้เริ่มกิจกรรมอาชีพนั้นสำคัญไฉน โดยนำภาพการประกอบอาชีพต่างๆ พร้อมทั้งข้อความอธิบายประกอบภาพจำนวน 10 ภาพ มาให้สมาชิกผลัดกันดูและอ่านจนครบทุกคนและทุกภาพ (ซึ่งภาพที่นำมาให้ดูคือ 1. การทำเครื่องเงิน 2. ช่างตัดเสื้อ 3. การทำเครื่องปั้นดินเผา 4. การซ่อมเครื่องยนต์ 5. การแกะสลัก 6. การขยายพันธุ์ไม้ขาย 7. การทำร้านอาหาร 8. ช่างกลึง 9. การประดิษฐ์เศษวัสดุจากกะลามะพร้าว</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>10. การประดิษฐ์แผนกลหวนอาหารกึ่ง) สมาชิกได้ให้ความสนใจกับภาพที่นำมาให้ดู และซักถามผู้วิจัยถึงภาพการประกอบอาชีพต่างๆ ที่ไม่เคยเห็น ผู้วิจัยก็ได้อธิบายให้สมาชิกเข้าใจ หลังจากดูและอ่านข้อความจากภาพต่างๆ ครบทุกคนและทุกภาพ แล้วผู้วิจัยจึงให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพนั้นมีความสำคัญอย่างไร สมาชิกร่วมกันอภิปรายสรุปได้ว่า การประกอบอาชีพช่วยให้มีชีวิตอยู่รอด มีรายได้และเป็นการช่วยเหลือคนอื่นๆ ด้วย ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมชอบซ่อมเครื่องยนต์ ผมอยากเป็นช่างซ่อมรถยนต์ช่วยคนได้และมีเงินใช้" สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่า "ถ้าเราไม่ประกอบอาชีพเราจะอยู่ไม่ได้ไม่มีเงินซื้ออาหาร" ผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างเรื่องราวของชายคนหนึ่ง (จากภาพที่นำมาให้ดู) ที่ต่อสู้ชีวิตด้วยการรับจ้างทำงานต่างๆ จนกระทั่งสามารถตั้งร้านอาหารที่เป็นของตนเองเลี้ยงครอบครัวได้ และให้สมาชิกร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าการประกอบอาชีพมีความสำคัญหรือจำเป็นกับเราหรือไม่ในอนาคต สมาชิกสรุปว่าเราต้องประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและเลี้ยงครอบครัว ทำให้เรามีความสุขสบาย ถ้าไม่มีอาชีพเราและครอบครัวจะลำบาก</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 2 บรรยากาศของกลุ่มรู้สึกเป็นกันเองมากขึ้น สมาชิกให้ความร่วมมือในกิจกรรมดี มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็นทำให้เพื่อนสมาชิกได้มองเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพและการที่ตนเองจะต้องประกอบอาชีพ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 3 วันจันทร์ที่ 20 ธ.ค. 2536 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยกล่าวทักทายกับสมาชิกและทบทวนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นใน การเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว จากนั้นได้ให้สมาชิกเริ่มทำกิจกรรม สำรวจตนเอง โดยผู้วิจัยชี้แจงวิธีการจนสมาชิกมีความเข้าใจ จึงให้สมาชิกเริ่มสำรวจตนเองโดยใช้เวลาประมาณ 5 นาที เมื่อครบกำหนดแล้วผู้วิจัยให้สมาชิกได้เล่าถึงลักษณะที่เป็นจุดเด่น ของตนเองให้กลุ่มทราบ โดยที่สมาชิกแต่ละคนก็ได้เล่าถึงลักษณะ เด่นของตนเอง ขณะเดียวกันสมาชิกบางคนก็ได้รับข้อมูลย้อน กลับจากเพื่อนสมาชิกด้วยกัน ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ลักษณะเด่นของผมนั้นคือ ราบรื่น (มีเสียงฮือจากเพื่อนสมาชิก) ร่าเริง คอยเก่ง แต่งตัวเรียบร้อย ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกได้แสดง ความคิดเห็นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "หนูว่าไม่เห็นหล่อเลย" สมาชิกคนอื่นๆ ก็ว่า ธรรมดาๆ แต่ก็ยอมรับในลักษณะข้ออื่นๆ สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ลักษณะเด่นของหนูเป็นคนคอยเก่ง เข้า กับคนง่าย และจริงใจ" สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมว่าเงิน เขาไม่ค่อยกล้าคุยกับผู้ชาย ผมยังไม่กล้าคุยกับเขาเลย" สมาชิก ที่ชื่อจิ้งนึ่งสักพักแล้วตอบว่า "ถ้ามาคุยกับเราก่อนเราก็คอยด้วย" สมาชิกส่วนใหญ่นำได้แสดงความคิดเห็นว่าเงินจะพูดเก่งคอยเก่งกับ เพื่อนผู้หญิงแต่กับเพื่อนผู้ชายจะเฉยๆ และเงินเองก็ยอมรับ เมื่อ สมาชิกกลุ่มได้เล่าถึงลักษณะเด่นให้เพื่อนฟังจนครบทุกคนแล้ว ผู้ วิจัยได้ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นถึงคุณลักษณะของบุคคลว่ามี ส่วนเกี่ยวข้องกับอาชีพหรือไม่อย่างไร สมาชิกได้อภิปรายและ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>สรุปว่าลักษณะของคนเกี่ยวข้องกับอาชีพเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "หนูว่าครูต้องเป็นคนใจดี เสียงดัง ตารวจ-ทหารต้องกล้าหาญ อดทน" สมาชิกอีกคนหนึ่งว่า "แม่ค้า พ่อค้าต้องพูดจาไพเราะ" ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นว่าลักษณะของสมาชิกแต่ละคนเกี่ยวข้องกับทางเลือกอาชีพหรือไม่อย่างไร ซึ่งสมาชิกได้สรุปว่า การเลือกอาชีพต้องดูถึงคุณลักษณะของตนเองด้วย</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 3 สมาชิกได้มีการเปิดเผยตนเองมากขึ้น ได้สำรวจตนเอง มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ ซึ่งกันและกัน ทำให้สมาชิกมีความเข้าใจตนเองมากขึ้น และตระหนักถึงลักษณะของตนเองที่มีความสัมพันธ์กับอาชีพ</p>
<p>ครั้งที่ 4 วันอังคารที่ 21 ธ.ค. 2536 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยกล่าวทักทายกับสมาชิกและทบทวนถึงการเข้าร่วมกลุ่มครั้งที่แล้ว จากนั้นจึงเริ่มกิจกรรมฉันยึดถืออะไร โดยให้สมาชิกนึกถึงอาชีพที่ตนอยากทำและพิจารณาว่าเพราะเหตุใดจึงอยากทำอาชีพนั้น สมาชิกต่างก็เล่าให้กลุ่มฟังถึงอาชีพที่ตนเองอยากทำดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมอยากเป็นตำรวจ พวกผู้ร้ายจะได้กลัว" สมาชิกคนหนึ่งบอกกลับกลุ่มว่า "หนูอยากเป็นครู เพราะจะได้สอนเด็ก" จากนั้นผู้วิจัยได้ชี้แจงเรื่องการสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานและเปิดโอกาสให้กลุ่มอภิปรายถึงความหมายของค่านิยมเกี่ยวกับงาน ซึ่งสรุปได้ว่า ค่านิยมเกี่ยวกับงานคือการให้ความสำคัญกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ทำให้รู้สึกพอใจจาก</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>สิ่งที่จะทำหรือผลลัพธ์ที่ได้จากงานนั้น และได้แจกแบบสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานพร้อมทั้งอธิบายวิธีทำให้สมาชิกจนเป็นที่เข้าใจ จึงให้สมาชิกลงมือทำ จากนั้นให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟังถึงค่านิยมที่ตนเองให้ความสำคัญ 3 ค่านิยม และไม่สำคัญ 3 ค่านิยมตามลำดับ พร้อมทั้งให้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อการสำรวจค่านิยมของตนเอง ดังที่สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ค่านิยมของเราที่ชอบอันดับ 1. คือการพจญภัย 2. การรับใช้สังคม 3. ความมั่นคง ส่วนค่านิยมที่ไม่ให้ความสำคัญ 3 ลำดับ คือ 1. ความคุ้นเคย 2. ผลผลิต 3. ความเป็นอิสระ ผู้วิจัยได้สรุปและเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นๆ ได้เล่าและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพิ่มเติมถึงการนำค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพไปเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกอาชีพในอนาคตให้สอดคล้องกับค่านิยมของตน</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 4 สมาชิกได้สำรวจความต้องการและค่านิยมเกี่ยวกับงาน ทำให้รู้จักค่านิยมที่ตนเองให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญ โดยสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีผลจากการทดสอบ ซึ่งบรรยากาศของกลุ่มโดยทั่วๆ ไปสมาชิกได้ให้ความคุ้นเคยเป็นกันเอง และให้ความสำคัญกับค่านิยมแตกต่างกันไปตามเหตุผลส่วนตัว ซึ่งสมาชิกสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมเกี่ยวกับงานไปใช้ในการพิจารณาเลือกอาชีพ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p><u>หมายเหตุ</u></p> <p>ครั้งนี้การเข้ากลุ่มเลื่อนจากวันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2536 มาเป็นวันนี้เนื่องจากสมาชิกทุกคนต้องเข้าค่ายพักแรม ถูกเลื่อน</p>
<p>ครั้งที่ 5</p> <p>วันจันทร์ที่</p> <p>27 ธ.ค. 2536</p> <p>15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยได้ทักทายสมาชิกและทบทวนถึงการเข้ากลุ่มครั้งที่</p> <p>ผ่านมาว่าสมาชิกได้ทราบค่านิยมเกี่ยวกับอาชีพแล้ว สำหรับใน</p> <p>ครั้งนี้จะให้สมาชิกเล่าถึงอาชีพของครอบครัวตนเองว่าทำอะไร</p> <p>และรู้สึกอย่างไรต่ออาชีพนั้น สมาชิกได้เล่าถึงอาชีพของพ่อแม่</p> <p>ของตนเองให้เพื่อนๆ สมาชิกในกลุ่มฟัง ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่ง</p> <p>เล่าว่า "พ่มีอาชีพรับจ้างไรที่ รู้สึกชอบที่ได้ไปเที่ยวหลายแห่ง</p> <p>แล้วก็ได้เงินดี แต่ก็เหนื่อยบางที่ต้องทากกลางคืนและต้องไป</p> <p>ไกลบ้าน บางทีไปถึงกันแพงเพชร" สมาชิกคนหนึ่งบอกกับกลุ่ม</p> <p>ว่า "พ่อทำอะไรอ้อย รู้สึกว่างานหนักและเหนื่อย" สมาชิกในกลุ่ม</p> <p>ถามว่า "ถ้าให้ทำอะไรอ้อยจะเอาไหม" สมาชิกที่ทำอะไรอ้อยตอบ</p> <p>ว่า "ไม่เอาเพราะเหนื่อย" ผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกที่ทำอะไร</p> <p>อ้อยเล่าถึงการทำอะไรอ้อยให้เพื่อนๆ ฟังซึ่งสมาชิกได้เล่าว่า</p> <p>ต้องไรที่แล้วก็เอาอ้อยมาปลูกไรขึ้นก็จ้างคนมาตัด สมาชิกคนหนึ่ง</p> <p>เล่าว่า พ่มีอาชีพรับเหมากาสิ ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกเล่าถึงรายละเอียดซึ่งสมาชิกคนนี้ได้เล่าว่า "พ่จะรับเหมากาสิ เคยไป</p> <p>ช่วยพ่ พ่ไม่รู้ภาษาอังกฤษผมก็ไม่รู้ภาษาอังกฤษบางทีก็โดน</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>คนโงง และต้องไปทำงานไกลบ้านบางทีก็ไปนานหลายวัน" ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายความคิดเห็นว่าเราสามารถเรียนรู้เรื่องอาชีพจากคนในครอบครัวได้หรือไม่อย่างไร ซึ่งสมาชิกต่างก็ให้ความคิดเห็นที่ เราสามารถที่จะรู้เรื่องเกี่ยวกับอาชีพได้จากที่คนในครอบครัวของเราถ้าเราสนใจและซักถาม</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 5 สมาชิกได้เปิดเผยตนเองมากขึ้น ร่วมกันแสดงความคิดเห็นทำให้สมาชิกได้รับรู้ รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพจากข้อมูลที่เพื่อนเล่าให้ฟังเพิ่มขึ้น และได้รับรู้ว่าคุณในครอบครัวก็ช่วยให้เรารู้เรื่องเกี่ยวกับอาชีพได้</p>
<p>ครั้งที่ 6 วันอังคารที่ 28 ธ.ค. 2536 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยกล่าวทักทายกับสมาชิกและทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว ซึ่งสมาชิกได้เล่าถึงอาชีพที่พ่อ-แม่ หรือคนในครอบครัวทำอยู่ ผู้วิจัยได้ชี้แจงให้สมาชิกกลุ่มทราบนอกจากอาชีพที่พ่อแม่ของเราทำอยู่นั้นยังมีอาชีพอื่นๆ อีกที่คนในอาเภอพะเยาทำอยู่ จึงขอให้สมาชิกช่วยกันคิดว่ามีอาชีพอะไรบ้าง สมาชิกต่างก็รายงานให้ทราบว่า มีอาชีพ ช่อมทิวี่ ช่อมรด จักรยาน ทาหมี่น้ำมัน เลี้ยงกบ ครู ตำรวจ หมอ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกสำรวจตนเองว่าสนใจอาชีพใดในชุมชนแล้วเล่าให้เพื่อนสมาชิกฟัง ซึ่งสมาชิกก็เล่าถึงอาชีพที่ตนเองสนใจให้เพื่อนสมาชิกฟัง ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมสนใจการซ่อมจักรยานครับ" ผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกผู้นั้นช่วยเล่ารายละเอียดให้เพื่อนสมาชิกได้ฟังซึ่งสมาชิกได้กล่าวว่า "ผมเห็นคนข้างบ้านผม</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>เขารับจ้างซ่อมจักรยาน บางทีผมก็ไปช่วยเขาบ้างเห็นเขาได้เงินดีครับ" สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "จริงด้วยครับ...นิวัฒน์เขาปะยางรถจักรยานเก่งเขาปะให้เพื่อนตั้งหลายคน" สมาชิกคนหนึ่งถามว่า "อาจารย์คะ หนูอยากรู้ว่าเป็นครูนี้ต้องเรียนจบอะไร" ผู้วิจัยจึงเปิดโอกาสให้สมาชิกคนอื่นๆ ได้ให้ข้อมูลกับเพื่อน สมาชิกคนหนึ่งบอกว่า "หนูรู้ว่าต้องจบปริญญาตรีแต่ไม่รู้จะเรียนที่ไหน" ผู้วิจัยจึงได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่าต้องเรียนต่อจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และสอบเข้าเรียนที่วิทยาลัยครูหรือมหาวิทยาลัย จากนั้นผู้วิจัยจึงให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันอภิปรายว่าเราสามารถที่จะเรียนรู้เรื่องอาชีพได้จากไหนบ้าง และในชุมชนของเรามีอาชีพให้เราเลือกทำหรือไม่ สมาชิกร่วมกันอภิปรายและสรุปได้ว่าเราจะเรียนรู้เรื่องอาชีพได้จากโรงเรียน จากการซักถามคนที่ประกอบอาชีพต่างๆ และในชุมชนของเราก็สามารถทำอาชีพต่างๆ ได้ นอกจากการรับราชการซึ่งต้องสอบแข่งขัน</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 6 สมาชิกได้สำรวจความสนใจเกี่ยวกับอาชีพ ได้ให้ความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับตลอดจนได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่ในชุมชน ทำให้สมาชิกมีความเข้าใจในลักษณะอาชีพที่มีอยู่ในชุมชนมากขึ้น</p> <p><u>หมายเหตุ</u> การเข้ากลุ่มครั้งนี้เลื่อนจากวันที่ 31 ธันวาคม 2536 มาเป็นวันนี้เนื่องจากเป็นวันหยุดสิ้นปี</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 7 วันจันทร์ที่ 3 ม.ค. 2537 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยได้กล่าวสวัสดิ์ปีใหม่มักกับสมาชิกกลุ่มและสนทนาเรื่องราวของแต่ละคนในช่วงปีใหม่ สมาชิกได้บอกเล่าเรื่องราวของตนเองอย่างเป็นกันเอง จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในการเข้ากลุ่มครั้งที่ผ่านๆ มา จากนั้นจึงเริ่มกิจกรรมนั้นแก่จอะไร โดยอธิบายรายละเอียดและวิธีการให้สมาชิกฟังจนเป็นที่เข้าใจ จึงได้แจกกระดาษดินสอเพื่อบันทึกการสำรวจเรื่องราวในด้านการศึกษาของตนเอง ตามหัวข้อต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระดับผลการเรียน (จากอดีตถึงปัจจุบัน) 2. ชอบหรือไม่ชอบวิชาใดเป็นพิเศษ 3. ทำคะแนนได้ดีและไม่ดีวิชาใด <p>สมาชิกใช้เวลาทบทวนประมาณ 5 นาทีเมื่อเห็นว่าสมาชิกพร้อมแล้วจึงให้แต่ละคนเล่าให้กลุ่มฟัง ซึ่งสมาชิกต่างก็เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการเรียนของตนเองดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งเล่าให้ฟังว่า "ผลการเรียนของผมอยู่ในระดับปานกลาง ชั้น ม.1 พอใช้ ชอบวิชาช่าง ไม่ชอบวิชานาฏศิลป์" สมาชิกถามว่าทำไมเธอถึงไม่ชอบนาฏศิลป์ สมาชิกตอบว่า "เราไม่รู้รู้สึกเงิน ทำคะแนนได้ปานกลางแต่วิชาคณิตได้ศูนย์" สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "เราก็ไม่ชอบคณิตเหมือนกันยากและได้ศูนย์เหมือนกัน" สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "อาจารย์ครับจินตนา เขาเก่งคำนวณครับ" ผู้วิจัยจึงได้ให้จินตนาได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกเกี่ยวกับวิชาที่ตนทำคะแนนได้ดีและไม่ดีซึ่งจินตนา กล่าวว่า "ก็</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรีกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ไม่เก่งหรือทำอะไรไม่ได้ แต่หนูก็ไม่ชอบคนตรีกับศิลปะ ท้าคะแนนได้บ่อย" ผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายถึงความรู้ความสามารถทางด้านการศึกษาที่แตกต่างกันของแต่ละคนกับการพิจารณาเลือกอาชีพ สมาชิกกลุ่มได้อภิปรายและสรุปว่า ถ้าจะเลือกอาชีพต้องดูว่าเรามีความรู้ความสามารถทางด้านใดประกอบด้วยถ้าเราเก่งอะไรก็จะประสบผลสำเร็จ</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 7 สมาชิกได้สำรวจตนเองด้านการศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นทำให้สมาชิกได้เข้าใจตนเองมากขึ้น และเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา กับอาชีพที่สามารถที่จะนำไปประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพได้</p>
<p>ครั้งที่ 8 วันศุกร์ที่ 7 ม.ค. 2537 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยได้ทักทายสมาชิกกลุ่มและทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นในครั้งที่ผ่านมาจากนั้นได้เริ่มกิจกรรม ทางเลือกโดยอธิบายถึงรายละเอียดและวิธีการจนเป็นที่เข้าใจ จึงได้แจกบทความเรื่องทางเลือกให้สมาชิกได้อ่านดังนี้</p> <p>ตั้ม แดง และ นพเป็นเพื่อนกัน ตั้มเล่นฟุตบอลเก่ง ได้รับเลือกเป็นนักฟุตบอลโรงเรียน ไปแข่งขันกับโรงเรียนอื่นเสมอ ตั้มหวังว่าในอนาคตอยากจะเป็นนักกีฬาฟุตบอล แต่พ่อกับแม่ของตั้มไม่ชอบ อยากให้ตั้มเป็นหมอเหมือนพ่อ โดยที่ตั้มเองไม่ชอบวิชาคำนวณ สนใจทางพลศึกษามากกว่า แต่ตั้มก็เลือกแผนการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ เพื่อเอาใจพ่อและแม่ ดังนั้นตั้มจึงไปชวนแดงให้เรียนแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ด้วยกัน แดงไม่ยอมอยากชัดเจนเพื่อนและกลัวว่าจะไม่มี</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>เพื่อนสนิทเรียนด้วย จึงตกลงใจเลือกแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์กับต้ม โดยที่แดงเองมีผลการเรียนในวิชา วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากทั้งสองคนไม่ชอบเรียนวิชาคำนวณ เมื่อถึงชั่วโมงคณิตศาสตร์จึงไม่ค่อยสนใจและมักขาดเรียนในวิชานี้อยู่เสมอ เมื่อผลการเรียน ออกมาปรากฏว่าทั้งต้มและแดงสอบตกในวิชาคณิตศาสตร์ ส่วนนมมีความสนใจทางด้านภาษาแต่เนื่องจากครอบครัวของ นมฐานะไม่ค่อยดี นมจึงคิดจะเลือกเรียนแผนการเรียนเกษตร เพราะคิดว่าเมื่อจบชั้นม.3 แล้วจะไม่เรียนต่อ จะออกมาช่วย พ่อกับแม่ทำนา นพค้ำน้ำเรื่องการเลือกแผนการเรียนไปเล่า ให้พ่อกับแม่ฟัง พ่อของนมบอกว่า "อยากจะเรียนอะไรก็เรียน ไปเถอะพ่อกับแม่จะพยายามส่งให้ถึงที่สุด" นมตัดสินใจไม่ได้ จึงไปปรึกษาครูแนะแนว หลังจากพบครูแนะแนวแล้วนมตัดสินใจว่าจะ เรียนต่อโดยเลือกเรียนแผนการเรียนทางภาษา และเมื่อ ผลการเรียนออกมาปรากฏว่านมพักคะแนนอยู่ในเกณฑ์ดี เขา ตั้งใจว่าถ้าเรียนจบแล้วจะไปเรียนต่อทางภาษา เพื่อไปเป็นครู สอนภาษาให้กับเด็ก</p> <p>เมื่ออ่านจบแล้วสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ บทบาทของตัวละครว่า นมประสบความสำเร็จในการศึกษา เนื่องจากเขาได้เรียนในสิ่งที่ตนเองชอบ และเมื่อมีปัญหา เขาได้มาปรึกษากับครูแนะแนว ส่วนต้มกับแดงไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนเพราะต้มเลือกเรียนตามใจพ่อแม่ทั้งๆ ที่เขาไม่ชอบ ส่วนแดงก็เลือกเรียนกับต้มเพราะกลัวว่าจะ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ไม่มีเพื่อนเรียนต่างๆ ที่เขาก็ไม่ชอบวิชานั้น จากนั้นผู้วิจัยจึงให้สมาชิกพิจารณาถึงความรู้ความสามารถทางการศึกษาและข้อคิดที่ได้จากบทความมาพิจารณาถึงการเลือกแผนการเรียนของตนเองว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไรและเล่าให้สมาชิกฟังดังเช่น สมาชิกคนหนึ่งเล่าว่า "หนูเลือกเรียนด้านเกษตรเพราะชอบทางนี้และจะได้ไปช่วยพ่อแม่ด้วยและหนูไม่ชอบคำนวณกับภาษาอังกฤษ" สมาชิกอีกคนกล่าวว่า "ผมก็เลือกเกษตรเพราะเรียนไม่เก่งไม่ชอบคำนวณ สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมว่าอย่างอานนท์นี่เขาน่าจะเลือกทางพละเพราะเขาเล่นกีฬาเก่งผมเคยแข่งกับเขาตอนกีฬากลุ่ม" ผู้วิจัยจึงให้สมาชิกร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นว่า ถ้าเราจะเลือกแผนการเรียนหรือวางโครงการอาชีพเราต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง สมาชิกกลุ่มได้ช่วยกันสรุปว่าจะต้องคำนึงถึงความสามารถ ความถนัด และความชอบ ผู้วิจัยจึงได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า บางกรณีอาจจะต้องพิจารณาถึงฐานะการเงิน ระยะเวลาในการศึกษาและสุขภาพด้วย</p> <p>สรุปผลการเข้ากลุ่มครั้งที่ 8 สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลซึ่งกันและกันทำให้เข้าใจถึงความสำคัญและแนวทางการวางแผนการศึกษาหรือแนวทางการวางโครงการอาชีพและมองเห็นแนวทางเลือกแผนการเรียนที่สอดคล้องกับตนเอง</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปริกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
ครั้งที่ 9 วันจันทร์ที่ 10 ม.ค. 2537 15.10-16.10 น.	<p>ผู้วิจัยได้ทบทวนถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว และเริ่มทำกิจกรรมเขากำหนดอะไรบ้างโดยชี้แจงรายละเอียด และวิธีการให้สมาชิกทราบ จากนั้นจึงได้แจกเอกสารประกาศรับสมัครงานที่ตัดจากหนังสือพิมพ์มาให้สมาชิกได้ศึกษา โดยให้สมาชิกศึกษาในรายละเอียดเงื่อนไข (คุณสมบัติ) ในการรับสมัครงาน 10 งาน และเวียนกันศึกษาจนครบทุกคน จากนั้นจึงให้สมาชิกได้ซักถามและอภิปรายถึงข้อกำหนดในการรับสมัครงานต่างๆ นั้นกำหนดสิ่งใดไว้บ้าง สมาชิกได้ร่วมกันสรุปว่า เพศ อายุ น้ำหนัก-ส่วนสูง ประสบการณ์ วุฒิทางการศึกษา ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นถึงสาเหตุที่งานแต่ละงานต้องกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ไว้แตกต่างกัน สมาชิกได้ร่วมกันสรุปว่า เพื่อความเหมาะสมกับงานชนิดนั้นๆ ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "พวกพนักงานรักษาความปลอดภัยต้องเป็นผู้ชายอยู่คนเดียวได้ไม่ต้องกลัวใคร ถ้าเป็นผู้หญิงอันตราย และต้องตัวโตแข็งแรง" สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่า "อาชีพแม่บ้านเหมาะกับผู้หญิง เพราะทำงานบ้านได้ดีกว่าผู้ชาย" ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกสรุปข้อคิดที่ได้จากการศึกษาคุณสมบัติที่เป็นเงื่อนไขในการสมัครงาน ซึ่งสมาชิกช่วยกันสรุปว่า งานแต่ละอย่างเขากำหนดเงื่อนไขไว้เพื่อความเหมาะสม และถ้าจะไปสมัครต้องดูว่าเรามีคุณสมบัติตรงกับที่เขากำหนดไว้หรือไม่</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 9 สมาชิกได้ทราบถึงคุณสมบัติซึ่งเป็นเงื่อนไขในการสมัครงาน และความสัมพันธ์ระหว่างคุณสมบัติของแต่ละบุคคลกับการประกอบอาชีพ โดยการอภิปรายซักถาม แสดงความคิดเห็นและการให้ข้อมูลจากผู้วิจัย
ครั้งที่ 10 วันจันทร์ที่ 17 ม.ค. 2537 15.10-16.10 น.	ผู้วิจัยทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว และเริ่มทำกิจกรรม "คิดก่อนเลือก" โดยอภิปรายรายละเอียดและวิธีการให้สมาชิกทราบ โดยให้สมาชิกนึกถึงอาชีพที่ตนเองรู้จัก และร่วมกันอภิปรายว่าลักษณะของผู้ที่จะประกอบอาชีพนั้นควรเป็นอย่างไร สมาชิกได้ใช้เวลาถึงอาชีพที่ตนเองรู้จักและลักษณะของผู้ที่จะประกอบอาชีพนั้นๆ ซึ่งสมาชิกได้ร่วมกันอภิปรายถึงอาชีพคร่าวๆ คนจะเป็นครูต้องใจดี ใจเย็น มีความรู้ เสียะดังฟังชัดสอนเก่ง และกล้าแสดงออก อาชีพพ่อค้า-แม่ค้าต้องพูดจาไพเราะ ซื่อสัตย์ และขยัน อาชีพทหารต้องเป็นคนเข้มแข็งอดทนและกล้าหาญ มีร่างกายสมบูรณ์ มีส่วนสูงตามที่เขากำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกนึกถึงอาชีพที่ตนเองสนใจหรืออยากจะทำอีกครั้งหนึ่ง และบอกลักษณะของผู้ที่จะประกอบอาชีพนั้นเล่าให้เพื่อนสมาชิกฟัง สมาชิกคนหนึ่งได้กล่าวว่า "หนูอยากเป็นช่างเสริมสวย ช่างเสริมสวยต้องพูดจาไพเราะ ใจเย็นแต่หนูพูดไม่เพราะ" เพื่อนสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "เราว่าเธอพูดเพราะนะและก็เป็นคนเรียบร้อยด้วย" ผู้วิจัยจึงชวนให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของสมพร สมาชิกหลาย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>คนให้ความเห็นว่าสมพรเป็นคนเรียบร้อย พูดจาไพเราะ สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "หนูอยากเป็นครูแต่ไม่กล้าแสดงออก ยื่นรายงานหน้าชั้นก็เขาสั่น" ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกได้ช่วยกันแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา เพื่อนสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "เราก็ไม่ต้องกลัวใคร ให้คิดเสียว่าเป็นเพื่อนกัน" สมาชิกอีกคนหนึ่งกล่าวว่า "ต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนจะออกไปรายงานหน้าชั้น" ผู้วิจัยได้สอบถามความรู้สึกของสมาชิกว่า "รู้สึกอย่างไรกับคำพูดของเพื่อนทั้ง 2 คน" สมาชิกที่ไม่กล้าแสดงออกกล่าวว่า "หนูคิดว่าถ้าหนูเตรียมตัวพร้อมก็จะทำให้หนูมั่นใจขึ้น"</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 10 สมาชิกได้ทราบคุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจหรืออยากทำ โดยการอธิบายแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลย้อนกลับตลอดจนมีการช่วยกันแก้ไขปัญหาทำให้สมาชิกได้ทราบถึงความเหมาะสมระหว่างคุณสมบัติของตนกับอาชีพนั้นๆ</p> <p><u>หมายเหตุ</u> การเข้ากลุ่มครั้งนี้เลื่อนจากวันศุกร์ที่ 14 มกราคม 2537 มาเป็นวันนี้เนื่องจากสมาชิก 3 คน ต้องไปซ้อมกิจกรรมงานพบปะสังสรรค์ของโรงเรียน</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
<p>ครั้งที่ 11 วันศุกร์ที่ 21 ม.ค. 2537 15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยทักทายสมาชิกและทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้ว และเริ่มกิจกรรม "จะไปทางไหน" โดยผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดวิธีการจนสมาชิกเข้าใจ จากนั้นจึงให้เวลากับสมาชิกประมาณ 5 นาทีเพื่อให้สมาชิกได้นึกถึงภาพของตนหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ว่าจะเป็นอย่างไรร ถ้าทำงานงานที่ทำเป็นอย่างไรร ถ้าเรียนต่อคิดว่าจะเรียนอะไร ที่ไหน เมื่อสมาชิกทุกคนพร้อมแล้วผู้วิจัยจึงให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟัง สมาชิกแต่ละคนได้เล่าให้กลุ่มฟังถึงสิ่งที่ตนเองคิดหลังจากจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "จบ ม.3 แล้วจะต้องไปทำงานในโรงงาน เป็นโรงงานทอผ้าเพราะพี่ชายหาไว้ให้" ในขณะที่ สมาชิกอีกคนหนึ่งเล่าว่า "จะเรียนต่อที่นครสวรรค์ทางสายอาชีพเพราะพ่ออยากให้เรียนแต่หนูอยากทำงาน" ผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกทั้งสองแสดงความรู้สึก สมาชิกคนแรกกล่าวว่า "อาจจะไม่พอใจ" สมาชิกคนที่สองกล่าวว่า "ทำให้รู้สึกกดดัน" ผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นซึ่งสมาชิกได้แสดงความคิดเห็นว่า ไม่ถูกต้องจะทำให้ไม่พอใจ สมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "เรียนต่อก็ดี จะได้เลือกงานได้มาก และได้เงินดี" สมาชิกอีกคนหนึ่งแย้งว่า "ทำงานเร็วจะได้เก็บเงิน" ผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นร่วมกัน อภิปรายว่า เราควรมีการวางแผนเกี่ยวกับอาชีพหรือไม่ และใครควรเป็นผู้กำหนด เพราะเหตุใด สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นว่าควรมีการวางแผนเพราะจะทำให้ประสบ</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุปสาระการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>ผลสำเร็จโดยที่เราเป็นคนกำหนดเอง</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 11 สมาชิกได้นึกถึงโครงการอาชีพในอนาคตแต่ก็มีสมาชิกหลายคนรู้สึกลำบากในการที่จะบอกรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการอาชีพ เช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "จบ ม.3 แล้วจะซ่อมเครื่องยนต์" แต่ไม่รู้ว่าจะไปทำที่ไหนอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอแนวคิดที่ว่าโครงการอาชีพอาจเปลี่ยนแปลงไปได้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพเพิ่มมากขึ้น</p>
<p>ครั้งที่ 12</p> <p>วันจันทร์ที่</p> <p>24 ม.ค. 2537</p> <p>15.10-16.10 น.</p>	<p>ผู้วิจัยทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้วเป็นการสรุปสาระของการเข้ากลุ่ม จากนั้นให้สมาชิกนึกถึงการวางแผนโครงการอาชีพที่เคยคิดไว้เมื่อครั้งที่แล้วอีกครั้งหนึ่งโดยครั้งนี้ผู้วิจัยให้สมาชิกคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจตนเองและสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการเข้ากลุ่มที่ผ่านมาซึ่งสมาชิกอาจตั้งเป้าหมายในอาชีพใหม่ก็ได้ และบันทึกลงในตารางที่ผู้วิจัยแจกให้ สมาชิกพยายามนึกอยู่นาน ผู้วิจัยจึงได้อธิบายเพิ่มเติมว่าขอให้สมาชิกพิจารณาถึงคุณสมบัติที่จะต้องมีการประกอบอาชีพนั้น และเมื่อสมาชิกพร้อมแล้วผู้วิจัยจึงได้ให้สมาชิกเล่าให้กลุ่มฟัง โดยผู้วิจัยได้ช่วยให้สมาชิกคนอื่นๆ ได้ซักถามแสดงความคิดเห็นในเป้าหมายและแนวทางที่จะไปสู่เป้าหมายของเพื่อนสมาชิก ดังเช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "ผมจะขับรถบรรทุกส่งของ จะเรียนแค่ ม.3 แต่จะไปเรียนขับรถหรือไม่ก็ให้คนห้าให้ สิ่งที่ผมจะต้องมีก็คือ ผมต้องขับรถเป็น มีใบขับขี่ รู้กฎจราจร มีความขยัน</p>

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ครั้งที่/วัน/เวลา	สรุประการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม
	<p>และอดทน" สมาชิกคนหนึ่ง กล่าวว่า" อาชีพที่ตั้งเป้าหมายคือ เป็นช่างทำดอกไม้ จะเลือกเรียนด้านคหกรรมแล้วจะไปเรียนต่อวิทยาลัยอาชีวศรสวรรค์ คุณสมบัติที่จะต้องมืคือ ใจเย็น มีความประณีต มีความคิดสร้างสรรค์" สมาชิกบางคนยังไม่ทราบ ข้อมูลบางอย่างจึงทำให้วางแนวทางได้ไม่ชัดเจนดัง เช่นสมาชิกคนหนึ่งกล่าวว่า "อาชีพที่ตั้งเป้าหมายคือ อาชีพทหาร จะเรียนด้านวิทย์-คณิต เมื่อจบแล้วจะไปเรียนต่อทางทหาร คุณสมบัติที่มืต้องมีคือ ความอดทน ความแข็งแรง กล้าหาญและมีความรู้" แต่สมาชิกยังไม่ทราบว่า การเป็นทหารจะไปเรียนต่อได้ที่ใดบ้าง ผู้วิจัยจึงได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนต่อทางด้านทหารให้กับสมาชิก สมาชิกคนหนึ่งได้แสดงความคิดเห็นและถามล่ายของว่า "จะเรียนทางทหารต้องเก่งด้านวิทยาศาสตร์และคานวณ ล่ายของชอบวิชาคานวณหรือเปล่าถ้าไม่ชอบก็ไม่มน่าเลือก" ล่ายของบอกว่า "ไม่ชอบเท่าไรแต่ก็ไม่กลัว" ผู้วิจัยได้ให้สมาชิกอภิปรายสรุปว่า ในการวางแผนทางการศึกษาและอาชีพต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง สมาชิกได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นสรุปว่า ต้องคำนึงถึงความรู้ ความสามารถทางการศึกษา ความสนใจ ความชอบ</p> <p>ในช่วงท้ายของการเข้ากลุ่ม ผู้วิจัยให้สมาชิกได้ขอบคุณซึ่งกันและกันและผู้วิจัยได้ขอใจสมาชิกทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเข้ากลุ่ม และได้نداให้สมาชิกมาทานแบบทดสอบ</p> <p>Posttest ในวันอังคารที่ 25 มกราคม 2537</p> <p>สรุปการเข้ากลุ่มครั้งที่ 12 สมาชิกได้เริ่มวางแผนเป้าหมายทางอาชีพและวางแผนทางการศึกษาต่อและมีแนวทางในการวางแผนเป้าหมายทางอาชีพอย่างสอดคล้องกับตนเองโดยการร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นและการให้ข้อมูลจากผู้วิจัย</p>